

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика викладання у вищій школі»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) освітній рівень
Ступінь вищої освіти	– Магістр
Галузь знань	– 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	– 073 «Менеджмент»
Освітня програма	– 073 «Менеджмент»
Кількість кредитів	– кредитів 3 / 90 год., із них: аудиторних - 30 год.; самостійної роботи студента – 60 год.
Форма навчання	– денна
Рік підготовки	– рік - 5, семестр - 1
Компонент освітньої програми	– вибіркова
Дні занять	– згідно графіку проходження навчальних дисциплін, відповідно до розкладу
Консультації –	– згідно графіку проходження навчальних дисциплін, відповідно до розкладу
Мова викладання	– українська
Вид контролю	– залік

Керівник курсу:

Матвійчук Тетяна Фартівна – кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та психології

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, ЛДУФК імені Івана Боберського,
м. Львів. каб. 318., тел. (032) 255-32-12

E-mail: tetfart@gmail.com

Опис дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань: 07 «Управління та адміністрування»; спеціальності: 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення дисципліни «Методика викладання у вищій школі» є теорії, методи, засоби навчання у вищій школі, сучасні тенденції розвитку педагогіки, інноваційні методи навчання, навчальні платформи, методи діагностики результатів навчання, розробка нових освітніх методик.

Метою викладання курсу «Методика викладання у вищій школі» є надати студентам знання, уміння і навичок в області методів, засобів та організації процесу навчання у вищій школі, розробки нових освітніх методик.

Основними завданнями навчальної дисципліни є формування та розвиток в студентів компетентностей:

- здатність аналізувати теоретичні основи методики викладання у вищій школі, демонструвати глибокі знання закономірностей, принципів та методів навчання у вищій школі.
- здатність проектувати новий навчальний зміст, освітні технології і конкретні методики навчання в тому числі на засадах педагогічної інтегродогії.

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання:**

- знання методичних вимог до підготовки та проведення навчальних занять різних організаційних форм, методів навчання у професійній школі та основних вимог до їх вибору;
- знання структури та дидактичних вимог до підготовки навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- знання сутності принципу інтеграції, володіння науковими та загальнометодичними засадами педагогічної діяльності викладача у вищому навчальному закладі із урахуванням його специфіки;

- знання характеристик структурних елементів процесу навчання у вищій школі;
- уміння організації та здійснення контролю навчальних досягнень студентів.
- уміння проектувати зміст навчання, розробляти та використовувати дидактичні засоби методичного супроводу навчального заняття;
- уміння пояснювати, узагальнювати, аналізувати результати навчальних досягнень студентів.

Навчальний контент

Теми	Розподіл годин				Результати навчання Знати:
	разом	л	с	с.р	
1. Методика викладання у структурі педагогічних наук.	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Мета педагогіки вищої школи. - дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів. - Предмет, мета, завдання курсу методики викладання у вищій школі. - Категоріально-понятійний апарат методики викладання у вищій школі. - Методика викладання у вищій школі у системі наук.
2. Законодавство України про вищу освіту. Основні категорії.	13	2	2	9	<ul style="list-style-type: none"> - Закони України про освіту. - Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система ЗВО. - Освітні рівні: неповна вища освіта, базова вища освіта, повна вища освіта, післядипломна освіта. - Освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр. - Рівні акредитації ЗВО. - Європейська освітня інтеграція. - Особливості систем вищої освіти у країнах Європи, Азії та США. - Концептуальні напрямки розвитку вищої освіти в Україні. - Болонський процес як засіб інтеграції й демократизації вищої освіти в Україні.
3. Сучасні тенденції розвитку педагогіки та технологій навчання	13	2	2	9	<ul style="list-style-type: none"> - Поняття педагогічної технології. - Класифікація педагогічних технологій. - Особливості та зміст сучасних педагогічних технологій.
4. Основи дидактики вищої	15	4	2	9	<ul style="list-style-type: none"> - Основні поняття й категорії дидактики вищої школи.

школи. Категорії та основні принципи Мета, зміст та організація навчального процесу у вищій школі					<ul style="list-style-type: none"> - Закономірності та принципи процесу навчання у ВНЗ. - Моделі освіти. - Зміст освіти у вищій школі. - Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі. - Сучасні технології навчання у ВНЗ
5. Структура та особливості навчального процесу у вищій школі. Вплив навчального середовища на розвиток і формування особистості людини Застосування найновіших досліджень нейродидактики в процесі навчання.	15	2	4	9	<ul style="list-style-type: none"> - Дидактична мета лекції. Основні функції лекції. - Проблема єдності навчальних і виховних завдань у лекційному курсі. - Загальнодидактичні вимоги до побудови лекційного курсу. - Поняття та типи семінарських, практичних (лабораторних) занять. Традиційні та нетрадиційні семінарські, практичні (лабораторні) заняття. - Сутність і значення самостійної роботи. - Види самостійних робіт. Форми організації та проведення самостійної роботи. Проблеми втілення освітньої технології у ВНЗ. - Суб'єкт-суб'єктні стосунки між викладачем та студентами. - Психологічна характеристика активного рефлексивного слухання та «Я-повідомлення» в комунікативному процесі викладача зі студентом. - Психологічні засоби, методи, прийоми підвищення ефективності професійно педагогічного спілкування зі студентською аудиторією під час лекції, на практичних заняттях та іспиті.
6. Форми, методи та засоби навчання у вищій школі. Інноваційні методи навчання. Навчальні платформи.	13	2	2	9	<ul style="list-style-type: none"> - Методи навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. - Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; - Методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності; бінарні методи. - Особливості організації навчального процесу у ВШ. - Система організації навчального процесу у ВШ. Стандарти вищої освіти. - Організація виховної роботи у ВШ. - Проблеми втілення освітньої технології у ВНЗ. - Суб'єкт-суб'єктні стосунки між викладачем та студентами.
7. Педагогічний контроль, форми його здійснення	13	2	2	9	<ul style="list-style-type: none"> - Педагогічний контроль — система перевірки результатів навчання і виховання студентів. - Об'єктивність контролю, обґрунтованість оцінок — їх аргументація; систематичність — як важливий психологічний чинник; індивідуальний та диференційований підхід до оцінки знань. - Функції контролю: контролююча, навчальна, розвивальна, методична.

					- Форми педагогічного контролю — екзамени, заліки, колоквиуми, усне опитування, письмові контрольні роботи, захист курсових та дипломних робіт, звіт про результати практики. - Навчальний контроль: попередній (вихідний), поточний, поетапний (тематичний), періодичний та підсумковий.
8. Психолого-педагогічні засади формування особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою.	13	2	2	9	- Сучасні особистісні якості викладача ВШ. - Викладач як суб'єкт педагогічного процесу. Особистісно-професійний саморозвиток викладача. - Психологічна характеристика особистісних якостей сучасного викладача. - Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість викладача. - Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності. - Розвиток інноваційної поведінки педагога.
9. Особистість викладача вищого навчального закладу	13	2	2	9	- Основи формування педагогічної культури. - Складові педагогічної культури. - Поняття педагогічної майстерності. - Сутність педагогічного професіоналізму.

Формування програмних компетентностей:

- виявляти здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу: демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації; демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;
- виявляти здатність до адаптації та дії в новій ситуації: демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень; показувати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації; демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним; ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації;
- вміння працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань: виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;
- здібності створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління: описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;

застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації; демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації; спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами;

- розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності: демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи; - ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації;

- навички формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички: демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи; оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації; ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації; демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності (Стаття 42 Закону України "Про освіту") та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

1. Положення ЛДУФК ім. Івана Боберського про організацію освітнього процесу:

<https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20robota/osv.%20proces.%2020.%20zaversh.pdf>

2. Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/17626>.

3. Порядку оцінювання:

<https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20robota/osv.%20proces.%2020.%20zaversh.pdf>

Рекомендована література

Основна

1. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.

2. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В. В Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
3. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
4. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 133 – «Галузеве машинобудування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,37 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 116 с.
5. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
6. Швай Р. І. Методика викладання у загальноосвітньому навчальному закладі: навчальний посібник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018.– 112с.

Додаткова

1. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник/Н. П. Волкова. - К.: Академія, 2012. - 615 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид.. -К., «Освіта України», «КНТ», 2008.- 528 с.
3. Інноваційні технології навчання: конспект лекцій для магістрантів спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / Укр. інж.-пед. академія ; уклад. Є. В. Шматков. - Х. : 2011. - 132 с.
4. Кутішенко В .П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) / В. П. Кутішенко В.П. – К.: Цент навчальної літератури, 2005. – 178 с.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. - К. : Знання, 2011. - 486 с.

6. Максимюк С. П. Педагогіка: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2009. – 670 с.
7. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. пос. – К.: КДНК, 2003. - 615 с.
8. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / С. С. Пальчевський. – Друге вид. – Київ : Каравела, 2008. – 495с. – Бібліогр. в темах.
9. Пащенко М. І. Педагогіка: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / М. І. Пащенко, І. В. Красноштан. –Умань : Жовтий О. О., 2012. - 269 с.
10. Полякова Г. А. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. А. Полякова, Т. А. Борова. - Х. : ІНЖЕК, 2011. – 372 с.
11. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки. Посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К.: Академвидав, 2003. – 504 с.
12. Теслюк В. М., Лузан П. Г., Шовкун Л. М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. – К. : ДАККіМ, 2010. – 244 с
13. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Туркот. – К.: Кондор, 2011– 628 с.
14. Фіцула М. М, Педагогіка: посібник/ М. М., Фіцула. – К.: Академія, 2010.– 454 с.
15. Хрестоматія з педагогіки вищої школи: навч. посібник для вищих навч. закладів / уклад. В. І. Лозова [та інші] ; за заг. ред. В. І. Лозової. - Х. : 2011. - 408 с.
16. Ягупов В В. Педагогіка: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2002. – 560 с.